

ZIVKOPJA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Zivkopis.	Otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis (2. PKL) (atbilst trešajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (3. LKI))
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav.	
Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Zivkopības tehniķis , trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3. PKL), (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4. LKI)). Akvakultūras speciālists , ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis (4. PKL), (atbilst piektajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (5. LKI))	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
Zivkopis veic akvakultūras objektu ēdināšanu, audzēšanu, pavairošanu, kā arī sagatavo un iegūst akvakultūras produkciju, kā arī veic akvakultūras sistēmu uzturēšanas darbus. Zivkopja pienākumi un uzdevumi: 3.1. Darba plānošana: <ul style="list-style-type: none">– orientēties akvakultūras nozares esošajā situācijā;– apzināt pieejamos resursus un riskus;– izvēlēties saimniecībai piemērotu akvakultūras organismu audzēšanas veidu un sugu;– aprēķināt akvakultūras organismu audzēšanai nepieciešamos resursus;– aizpildīt ražošanas dokumentāciju. 3.2. Akvakultūras objektu audzēšana: <ul style="list-style-type: none">– sagatavot audzēšanas iekārtas darbam;– audzēt zivju vaislas ganāmpulku un iegūt ikrus;– audzēt kāpurus;– barot un audzēt akvakultūras organismus;– sagatavot un uzturēt labvēlīgus apstākļus akvakultūras organismu ziemošanai;– uzturēt akvakultūras organismu veselību, ievērojot to labturības prasības;– transportēt zivju ikrus un zivis ražošanas procesā;– kontrolēt ūdens kvalitāti. 3.3. Ražas novākšana, sagatavošana realizācijai un uzglabāšana: <ul style="list-style-type: none">– novākt ražu;– veikt produkcijas pirmapstrādi;– sagatavot akvakultūras organismu gala produkciju realizācijai.	

3.4. Akvakultūras sistēmu kopšana un uzturēšana:

- uzturēt dīķus un dīķu sistēmas kārtībā;
- kopt un remontēt caurplūdes tipa sistēmas;
- kopt un remontēt slēgtas recirkulācijas sistēmas;
- apsaimniekot citas audzēšanas sistēmas.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.	Orientēties akvakultūras nozares esošajā situācijā.	<p>Atrast pieejamo informāciju par nozari un tirgu.</p> <p>Interpretēt atrasto informāciju par nozari un tirgu.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Vadošās akvakultūras nozares organizācijas un uzņēmumi. Noieta kanālu veidi.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Akvakultūrā audzējamie organismi. Ģeogrāfiski klimatisko apstākļu piemērotība konkrētu akvakultūras sugu audzēšanai Latvijā.</p>	<p>Spēja atrast nepieciešamo informāciju par akvakultūras nozares aktualitātēm.</p> <p align="right">3. LKI</p>	
4.2.	Apzināt pieejamos resursus un riskus.	<p>Ņemt vērā ģeogrāfiski - klimatisko apstākļu ietekmi akvakultūras organismu audzēšanai.</p> <p>Veikt ūdens vides parametru kontrolmērījumus.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Saimniecības apstākļu piemērotība konkrētu akvakultūras sugu audzēšanai. Ģeogrāfiski klimatisko apstākļu ietekme uz akvakultūras organismu audzēšanu.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Akvakultūras organismiem piemērotie ūdens vides parametri un to normas. Ūdens ieguves avotu veidi.</p>	<p>Spēja apzināt ģeogrāfiski - klimatiskos un ūdens vides apstākļus akvakultūras organismu audzēšanai.</p> <p align="right">3. LKI</p>	
4.3.	Izvēlēties saimniecībai piemērotu akvakultūras organismu audzēšanas veidu un sugu.	<p>Izvēlēties izdevīgāko audzēšanas veidu, ņemot vērā saimniecības iespējas.</p> <p>Izvēlēties saimnieciski izdevīgāko audzējamo sugu.</p> <p>Aprēķināt audzēšanas sistēmas kapacitāti izvēlētajai audzējamai akvakultūras sugai.</p> <p>Orientēties akvakultūras sugu audzēšanas plānu sastādīšanas principos.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Akvakultūras organismu audzēšanas veidi. Dažādu ciklu akvakultūras organismu audzētavu darbības principi. Latvijā un pasaulē audzējamie akvakultūras organismi. Akvakultūras dzīvnieku anatomija. Izplatītāko sugu bioloģiskās prasības. Izplatītāko akvakultūras sugu latīniskie nosaukumi. Sugu audzēšanas veidi.</p>	<p>Spēja izvēlēties saimnieciski izdevīgāko audzēšanas veidu, sugu, izprast akvakultūras sugu audzēšanas plāna sastādīšanas principus un audzēšanas sistēmas kapacitātes aprēķinu metodes.</p> <p align="right">3. LKI</p>	

			<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Akvakultūras sugu audzēšanas bioloģiskās prasības. Audzēšanas sistēmu kapacitātes aprēķināšanas metodes. Akvakultūras sugu audzēšanas plāna sastādīšanas principi.</p>		
4.4.	Aprēķināt akvakultūras organismu audzēšanai nepieciešamos resursus.	<p>Aprēķināt audzēšanai nepieciešamo ataudzējamā materiāla daudzumu, izvēlētajam akvakultūras organismam.</p> <p>Aprēķināt saimniecībā izmantotā audzēšanas sistēmā, audzējamam materiālam, nepieciešamo barības daudzumu.</p> <p>Izvēlēties audzēšanai nepieciešamo aprīkojumu un inventāru.</p> <p>Aprēķināt ražošanas cikla ilgumu dažādiem akvakultūras gala produktiem.</p> <p>Izprast ar ražošanas ciklu saistīto izdevumu aprēķināšanas metodes.</p> <p>Novērst riskus.</p> <p>Salīdzināt piegādātāju piedāvājumus materiāli tehniskās bāzes papildināšanai.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Ieguldījumu un darbības izmaksu aprēķina metodes. Pastāvīgās un mainīgās izmaksas. Apgrozāmo līdzekļu apēķini. Naudas plūsmas aprēķina pamatprincipi. Risku novēršanas pamatprincipi. Dažādām audzēšanas sistēmām nepieciešamais aprīkojums un inventārs, tā pielietošana. Akvakultūras aprīkojuma un inventāra raksturlielumi.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Akvakultūras aprīkojuma un inventāra pielietošanas iespējas. Ārējo apstākļu ietekme uz ražošanas ilgumu. Audzēšanas sistēmu veidi. Akvakultūras sugu bioloģiskās īpatnības. Ražošanas cikla paātrināšanas iespējas. Tirgus izpētes principi un piedāvājumu salīdzināšana. Ataudzējamā materiāla aprēķināšanas metožu pielietošana praksē. Zivju barības veidi, patēriņa normas. Minimālo krājumu aprēķināšanas principi. Audzējamā materiāla biotehniskie normatīvi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p>	Spēja aprēķināt akvakultūras organismu audzēšanai nepieciešamos resursus.	3. LKI

			Akvakultūras organismiem nepieciešamā barības daudzuma izplatītākās aprēķināšanas metodes.		
4.5.	Aizpildīt ražošanas dokumentāciju.	Aizpildīt ražošanas dokumentāciju.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ražošanas procesu uzskaites dokumentu aizpildīšanas kārtība. Pirkšanas pārdošanas dokumentos norādāmā informācija. Dokumentu tehniskās noformēšanas prasības.	Spēja aizpildīt nozarei specifisko dokumentāciju.	3. LKI
		Aizpildīt pirkšanas pārdošanas dokumentus.			
4.6.	Sagatavot audzēšanas iekārtas darbam.	Sagatavot inkubatoru.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Dezinfekcijas, sanitārās higiēnas un biodrošības pamatprincipi. Inkubatoru veidi un darbības principi. Barošanas sistēmu veidi un darbības principi. Instrumentu un aprīkojuma veidi un to ekspluatācijas prasības. <u>Lietošanas līmenī:</u> Inkubatoru un barošanas sistēmu sagatavošanas kārtība. Barības dozatora iestatīšanas paņēmieni. Zivkopības instrumentu un aprīkojuma sagatavošanas kārtība.	Spēja sagatavot akvakultūras audzēšanas iekārtas darbam.	3. LKI
		Sagatavot barošanas sistēmas.			
		Sagatavot zivkopības instrumentus un aprīkojumu.			
4.7.	Audzēt zivju vaislas ganāmpulku un iegūt ikrus.	Šķirot un atlasīt vaislas zivis.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Kritēriji zivju selekcijai. <u>Izpratnes līmenī:</u> Kritēriji vaislas zivju šķirošanai, iezīmēšanai. Bioloģiskie normatīvi dzīves vides un barošanas nodrošināšanai vaislas zivīm. Stimulēšanas metodes, līdzekļi un to izmantošana. Apaugļošanai izmantojamais inventārs	Spēja šķirot un atlasīt vaislas zivis, uzturēt tām optimālus apstākļus, sagatavot vaislas zivis nārstošanai, apaugļot un inkubēt ikrus.	3. LKI
		Uzturēt vaislas zivīm optimālos apstākļus.			
		Sagatavot vaislas zivis nārstošanai.			
		Iegūt dzimumproduktus.			
		Apaugļot ikrus.			
		Inkubēt ikrus.			

			<p>un darba paņēmieni.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Nārstu veidi un pielietotās metodes. Vaislas zivju sagatavošanas nārstam izplatītākie paņēmieni. Izplatītākās ikru slaukšanas metodes. Inkubēšanas parametri, līdzekļi un metodes.</p>		
4.8.	Audzēt kāpurus.	<p>Aprēķināt un kontrolēt kāpuru blīvumu audzēšanas baseinos.</p> <p>Atlasīt bojā gājušos kāpurus.</p> <p>Uzsākt kāpuru barošanu.</p> <p>Audzēt akvakultūras organismu barošanai nepieciešamo dzīvo barību.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Barošanas uzsākšanas metodes.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Kāpuru skaitīšanas izplatītākās metodes. Kāpuru veselību raksturojošas pamatpazīmes. Akvakultūras organismu barošanai nepieciešamās dzīvās barības audzēšana.</p>	Spēja audzēt kāpurus.	3. LKI
4.9.	Barot un audzēt akvakultūras organismus.	<p>Aprēķināt barības devu audzējamiem akvakultūras organismiem.</p> <p>Šķirot zivis pēc norādītajiem šķirošanas kritērijiem.</p> <p>Barot audzējamos akvakultūras organismus.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Zivju bioloģija, anatomija un ihtioloģija. Bioloģiskā akvakultūra un to regulējošie normatīvie akti.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Barības un barošanas veidi. Barības uzglabāšanas prasības. Barības kvalitātes noteikšanas metodes.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Diennakts barības devu izplatītākās aprēķināšanas metodes. Izplatītākie zivju šķirošanas veidi un paņēmieni. Zivju audzēšanas procesu mehānizācijas un automatizācijas iespējas. Barošanas metodes un paņēmieni.</p>	Spēja audzēt akvakultūras organismus.	3. LKI

4.10.	Sagatavot un uzturēt labvēlīgus apstākļus akvakultūras organismu ziemošanai.	<p>Sagatavot ziemošanas dīķus vai baseinus.</p> <p>Uzturēt labvēlīgus apstākļus ziemošanas laikā.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Ūdens aerācijas ietekme uz akvakultūras organismu ziemošanu.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Ziemošanas dīķu un baseinu sagatavošanas kārtība. Dīķu un baseinu izplatītākās instrumentālās un vizuālās kontroles veikšanas kārtība. Ūdens aerācijas iekārtu ekspluatācijas prasības.</p>	Spēja sagatavot un uzturēt labvēlīgus apstākļus akvakultūras organismu ziemošanai, ievērojot drošus darba paņēmienus.	3. LKI
4.11.	Uzturēt akvakultūras organismu veselību, ievērojot to labturības prasības.	<p>Veikt akvakultūras organismu sanitāri profilaktiskos un dezinfekcijas pasākumus.</p> <p>Kontrolēt zivju veselības stāvokli.</p> <p>Sagatavot materiālu ihtiopatoloģiskajiem izmeklējumiem.</p> <p>Veikt vienkāršās ārstēšanas procedūras pēc norādījumiem</p> <p>Veikt biodrošības pasākumus pēc norādījumiem</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Akvakultūras nozari būtiskāko regulējošu normatīvo aktu prasības. Etiķetēs un instrukcijās norādītie apzīmējumi, saisinājumi, terminoloģija un marķējums. Vizuālās un mikroskopijas zivju veselības diagnostikas metodes. Izplatītākie zivju parazīti. Izplatītākās akvakultūras organismu slimības, to klīniskās pazīmes, tai skaitā netipiskas uzvedības pazīmes. Zivju veselības novērtēšanas metodes. Patogēnā materiāla ihtiopatoloģiskajiem izmeklējumiem sagatavošanas un transportēšanas metodika. Zivju ārstēšanas izplatītākās metodes. Biodrošības nodrošināšanas pamatprincipi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Dezinfekcijas līdzekļu pielietošanas kārtība. Akvakultūras organismu profilaktiskie pasākumi. Izplatītākās ārstēšanas procedūras</p>	Spēja uzturēt akvakultūras organismu veselību.	3. LKI

			zivīm.		
4.12.	Transportēt zivju ikrus un zivis ražošanas procesā.	<p>Sagatavot transportu un konteinerus transportēšanai.</p> <p>Ievērot labturības prasības transportēšanas laikā.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Normatīvo aktu prasības akvakultūras organismu transportēšanai. Biodrošības pasākumi transportēšanas laikā. Zivju transportēšanas veidi, aprīkojuma un tehnikas darbības principi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Biežāk pielietotās akvakultūras organismu pārvietošanas izsekojamības metodes .</p>	Spēja transportēt zivju ikrus un zivis ražošanas procesā, ievērojot labturības prasības.	3. LKI
4.13.	Kontrolēt ūdens kvalitāti.	<p>Lietot ūdens kvalitātes mērinstrumentus.</p> <p>Veikt ūdens kvalitātes uzlabošanu.</p> <p>Noņemt ūdens paraugus pēc norādītās metodikas.</p> <p>Uzraudzīt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbību.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Akvakultūras organismu audzēšanai rekomendētie ūdens kvalitātes parametri. Ūdens parametru noteikšanas metodika. Izplatītākās notekūdeņu attīrīšanas sistēmas un to iekārtu ekspluatācijas prasības.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Ūdens fizikāli - ķīmiskā sastāva mērierīču pielietošanas kārtība. Ūdens paraugu ņemšanas kārtība.</p>	Spēja kontrolēt ūdens kvalitāti.	3. LKI
4.14.	Novākt ražu.	<p>Izmantot nozvejas metodes, rīkus un aprīkojumu akvakultūras organismu ražas iegūšanai.</p> <p>Šķirot akvakultūras organismu produkciju, pēc noteiktiem kritērijiem.</p> <p>Kontrolēt produkcijas kvalitāti.</p> <p>Transportēt nozvejoto akvakultūras</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Kvalitātes kritēriji dažādiem akvakultūras gala produktiem. Zivju produkcijas kvalitātes vērtēšanas metodes.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Zivju labturība. Dīķu un baseinu nolaišanas metodes, nozvejas rīki un aprīkojums. Produkcijas šķirošanas metodes pēc</p>	Spēja iegūt akvakultūras organismu ražu, izmantojot nozvejas rīkus un metodes, kā arī kontrolējot gala produkta kvalitāti.	3. LKI

		produkciju.	mērķa, kvalitātes un citiem kritērijiem. Nozvejoto zivju pārvietošanas veidi. Akvakultūras organismu produktu prasības transportēšanas laikā.		
4.15.	Veikt produkcijas pirmapstrādi.	Kaut zivis.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Normatīvo aktu prasības kaušanas procesa veikšanai un higiēnas noteikumi attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku. Normatīvo aktu prasības atkritumu utilizācijai. <u>Lietošanas līmenī:</u> Kaušanas un ķidāšanas paņēmieni un mehanizācijas, automatizācijas iespējas. Atkritumu utilizēšanas paņēmieni.	Spēja kaut, ķidāt zivis un sagatavot atkritumus utilizācijai, ievērojot vides aizsardzības un higiēnas prasības.	3. LKI
		Ķidāt zivis.			
		Sagatavot atkritumus utilizācijai.			
4.16.	Sagatavot akvakultūras organismu gala produkciju realizācijai.	Izvēlēties un sagatavot atbilstošu taru dažādiem akvakultūras gala produktiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Dezinfekcijas izplatītākās metodes. Taras izvēle atbilstoši gala produkcijas transportēšanai. <u>Lietošanas līmenī:</u> Dzīvu zivju labturības prasības pirms realizācijas. Svaigu zivju kvalitātes kritēriji. Uzglabāšanas iekārtu ekspluatācijas prasības. Uzglabāšanas veidi. Marķēšanas paņēmieni.	Spēja sagatavot akvakultūras produkciju realizācijai un uzglabāt to.	3. LKI
		Uzglabāt akvakultūras produktus.			
4.17.	Uzturēt dīķus un dīķu sistēmas kārtībā.	Kopt dīķus un dīķu sistēmas.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Dīķu veidi un to ierīkošanas pamatprincipi, normatīvo aktu prasības dīķu ierīkošanai. Ģeoloģiskās informācijas izmantošanas iespējas. Hidrotehnisko un meliorācijas būvju	Spēja uzturēt dīķus un dīķu sistēmas kārtībā ražošanas nodrošināšanai.	3. LKI
		Uzpludināt un nolaist dīķus.			

			<p>būvnoteikumu prasības.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Dezinfekcijas līdzekļi dīķiem, to veidi, pielietošana, attiecīgie normatīvie akti. Dezinfekcijas procesu mehanizācijas iespējas.</p> <p>Dīķu kopšanas tehnika, aprīkojums un ierīces.</p> <p>Dīķa gultnes apstrādes paņēmieni.</p> <p>Dīķu mēslošanas metodes.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Izplatītākie hidrotehnisko būvju veidi un ekspluatācijas prasības.</p> <p>Dīķu uzpludināšanas un nolaišanas kārtība.</p>		
4.18.	Kopt un remontēt caurplūdes tipa sistēmas.	<p>Kopt caurplūdes tipa sistēmas.</p> <hr/> <p>Veikt caurplūdes tipa sistēmas darbības un tās daļu uzraudzību, apkopi un remontu.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Caurplūdes tipa sistēmu veidi, aprīkojums, ierīkošanas prasības, normatīvo aktu prasības.</p> <p>Hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Caurplūdes tipa sistēmu elementu uzbūve, darbības principi, ekspluatācijas prasības.</p> <p>Caurplūdes tipa sistēmu dezinfekcijas kārtība.</p> <p>Caurplūdes sistēmu kopšanas aprīkojums, instrumenti un tā pielietojums, līmeņu regulēšanas aprīkojums un to ekspluatācijas prasības.</p>	Spēja kopt un remontēt caurplūdes tipa sistēmas.	3. LKI
4.19.	Kopt un remontēt slēgtas recirkulācijas sistēmas.	<p>Kopt recirkulācijas sistēmu.</p> <hr/> <p>Veikt recirkulācijas sistēmas darbības un tās daļu uzraudzību un remontu kompetences ietvaros.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Recirkulācijas sistēmu darbības pamatprincipi.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p>	Spēja kompetences ietvaros kopt un remontēt slēgtas recirkulācijas sistēmas.	3. LKI

			<p>Recirkulācijas sistēmu uzbūve un tās iekārtu darbības principi, ekspluatācijas prasības, regulēšanas, remonta iespējas.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Recirkulācijas sistēmu dezinfekcijas veidi un līdzekļi, kopšanas aprīkojums, instrumenti un tā pielietojums.</p>		
4.20.	Apsaimniekot citas audzēšanas sistēmas.	<p>Uzturēt akvaponikas sistēmu darbību.</p> <p>Uzturēt sprostus sistēmu darbību.</p> <p>Uzturēt kombinēto audzēšanas sistēmu darbību.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Akvaponikas sistēmu darbības pamatprincipi.</p> <p>Sprostu sistēmu darbības pamatprincipi.</p> <p>Kombinēto audzēšanas sistēmu ierīkošanas iespējas.</p>	Spēja apsaimniekot citas audzēšanas sistēmas.	3. LKI

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Sazināties valsts valodā.	<p>Sazināties valsts valodā.</p> <hr/> <p>Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Gramatikas un valodas pamatfunkcijas. Verbālās mijiedarbības veidi. Valodas stili un intonācijas iezīmes. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Valsts valoda. Vārdu krājums.</p>	<p>Spēja izteikt un interpretēt jēdzienus, domas, faktus un viedokli gan mutiski, gan rakstiski.</p> <p align="right">4. LKI</p>	
5.2.	Lietot profesionālo terminoloģiju vismaz vienā svešvalodā.	<p>Sazināties mutiski un rakstiski svešvalodā.</p> <hr/> <p>Lietot profesionālo terminoloģiju vismaz vienā svešvalodā.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Gramatikas un valodas funkcijas. Verbālās mijiedarbības veidi. Valodas stili un intonācijas iezīmes. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos. Profesionālā terminoloģija svešvalodā.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Svešvaloda. Starpkultūru mijiedarbība.</p>	<p>Spēja sazināties vismaz vienā svešvalodā.</p> <p align="right">3. LKI</p>	
5.3.	Sadarboties, ievērojot profesionālās ētikas un komunikācijas principus.	<p>Sadarboties komandā ievērojot profesionālās ētikas un komunikācijas principus.</p> <hr/> <p>Efektīvi sadarboties dažādās vidēs un situācijās, veicot profesionālos pienākumus.</p> <hr/> <p>Racionāli plānot savu laiku.</p> <hr/> <p>Identificēt stresa rašanās cēloņus.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Sociālo attiecību dažādība. Sabiedrības sociālā struktūra. Sadarbības veicināšanas principi. Komandas izveides pamatprincipi.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Efektīvas saskarsmes un sadarbības paņēmieni.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p>	<p>Spēja iesaistīties komandas darbā, ievērojot profesionālās ētikas un komunikācijas principus.</p> <p align="right">3. LKI</p>	

		Apzināties savu atbildību kopējā uzdevuma veikšanā.	Laika plānošanas paņēmieni.		
5.4.	Pielietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas dažādu profesionālo dokumentu aizpildīšanā.	Lietot datoru un izplatītāko biroja tehniku. Apstrādāt informāciju, izvēloties piemērotāko risinājumu. Atbildīgi apmainīties ar informāciju. Patstāvīgi aizpildīt profesionālos dokumentus, izmantojot lietojumprogrammas. Atrast pienākumu veikšanai nepieciešamo informāciju interneta resursos, datu nesējos.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Normatīvie akti informācijas tehnoloģiju jomā. <u>Izpratnes līmenī:</u> Datora un biroja tehnikas darbības principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Lietojumprogrammas atbilstoši darba uzdevumam. Darbs ar izplatītāko biroja tehniku.	Spēja lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas profesionālo darba uzdevuma veikšanai.	3. LKI
5.5.	Ievērot darba tiesību, darba aizsardzības un vides aizsardzības prasības savas kompetences ietvaros.	Uzturēt darba vietu atbilstoši darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības prasībām. Ņemt vērā darba vides riska faktoru ietekmi uz veselību. Ievērot darba likumdošanas prasības. Ievērot uzņēmuma darba iekšējās kārtības noteikumus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darba aizsardzības sistēmas organizācija. Darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības, dabas un vides aizsardzības normatīvie akti. Ilgtspējīgas attīstības būtība. Ergonomikas pamatprincipi. Darba apstākļi un cilvēka veselība kā dzīves kvalitātes nosacījums. <u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja ievērot darba tiesību, darba, vides, ugunsdrošības, civilās aizsardzības un elektrodrošības noteikumus.	3. LKI
5.6.	Ievērot ugunsdrošības, civilās aizsardzības un elektrodrošības noteikumus.	Pielietot ugunsdrošības, civilās aizsardzības un elektrodrošības noteikumus, veicot konditora pienākumus. Pielietot ugunsdrošības aizsardzības līdzekļus.	Ugunsdrošības aizsardzības līdzekļi un to pielietošanas principi. Darba vides riska faktori un novēršanas metodes. Normatīvie akti darba aizsardzības jomā. Atkritumu šķirošanas metodes. <u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja novērst darba vides apstākļu kaitīgo ietekmi uz veselību.	3. LKI
5.7.	Sagatavot darba vietu.	Ievērot ergonomikas prasības darba vietas iekārtošanā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba vides riska faktoru novēršanas		

		Sagatavot darba vietu drošai darba veikšanai.	preventīvie pasākumi, pienākumu veikšanas laikā. Elektrodrošības noteikumi. Drošības signāli un zīmes. Darba aizsardzības līdzekļi un to pielietošana. Individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu lietošanas prasības. Droši darba paņēmieni. Pirmās palīdzības sniegšanas pasākumu pamatnostādnes. Pirmās palīdzības ABC shēma. Rīcība ārkārtas situācijā.		
5.8.	Nelaimes gadījumā rīkoties atbilstoši situācijai un sniegt pirmo palīdzību cietušajiem.	Pielietot ABC-shēmu viskritiskāko stāvokļu novēršanai, dzīvības saglabāšanai un uzturēšanai. Sniegt pirmo palīdzību aroda negadījumos.		Spēja sniegt pirmo palīdzību un rīkoties ārkārtas situācijā.	4. LKI
5.9.	Pielietot matemātiskos aprēķinus darba uzdevumu veikšanai.	Pielietot matemātiskos aprēķinus izejvielu uzskaitē. Uzturēt tehnoloģisko dokumentāciju. Kritiski un radoši domāt.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Rēķināšana. Mērvienības un formas. Matemātikas metodes un instrumenti.	Spēja pielietot matemātiskos aprēķinus savu pienākumu veikšanai.	3. LKI
5.10.	Iesaistīties uzņēmuma darbības attīstībā.	Iesaistīties jaunu ideju radīšanā veicinot uzņēmuma atpazīstamību. Argumentēti definēt prioritātes. Efektīvi izmantot resursus. Ņemt vērā iespējamus riskus. Pieņemt lēmumus par problēmu risinājumu konkrētās situācijās.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Uzņēmējdarbību regulējošie normatīvie akti. Ekonomiskie resursi un ekonomikas pamatproblēmas. Komercedarbības veidi. Biznesa plāna loma uzņēmējdarbībā. <u>Izpratnes līmenī:</u> Uzņēmuma darba organizācija. Tirgziņības pamati.	Spēja radīt idejas un pieņemt pamatotus lēmumus konkrētās situācijās savas kompetences ietvaros.	3. LKI
5.11.	Pilnveidot profesionālai darbībai nepieciešamās zināšanas.	Izvērtēt profesionālo pieredzi un savas karjeras izaugsmes iespējas. Izmantot iegūto informāciju profesionālajā darbībā. Pielietot dažādas mācīšanās stratēģijas.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Plānošanas un lēmumu pieņemšanas principi. Darbinieka motivēšanas un talantu attīstīšanas nozīme darba kvalitātes paaugstināšanā. <u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja plānot un pieņemt lēmumus savas profesionālās karjeras veidošanā.	3. LKI

			Mācīšanās stratēģijas. Pašvērtējuma principi.		
--	--	--	--	--	--

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Biedrība "Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome".</p> <p>Profesijas standarta izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aivars Ignatovs – eksperts. "BIOR filiāles Dole" vadītājs.; - Jānis Baltačs - eksperts. Akvakultūras SIA "Kalani" valdes priekšsēdētājs.; - Lauris Vāvers – eksperts. Zivsaimniecības uzņēmums SIA "W-4" darbinieks.; - Mārcis Ziņģis – eksperts. BIOR, akvakultūras, pētniecības un izglītības centra vadītājs. Latvijas Zivju audzētāju asociācijas izpilddirektors.; - Ivars Putviķis – eksperts. Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" zivju audzētavas "Tome" vadītājs.; - Andrejs Vītoliņš – moderators, SIA "Stādu audzētava "Dimzas"", vadītājs - Vija Daukšte – moderatora asistente, Preiļu 2.vidusskola, skolotāja. <p>Metodiskais atbalsts:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bruno Braunšteins – Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākais eksperts satura izstrādes jautājumos.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<ul style="list-style-type: none"> - Ilze Slokenberga, Zemkopības ministrija, Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamenta Stratēģijas analīzes nodaļas vadītāja vietniece. - Andrejs Vītoliņš, Pārtikas rūpniecības un lauksaimniecības nozaru Lauksaimniecības apakšpadome, Latvijas Stādu audzētāju biedrības valdes priekšsēdētājs. - Indra Cimermane, Lauksaimnieku Organizāciju sadarbības padome, izpilddirektore. - Rudīte Benta, Profesionālās izglītības biedrība, Smiltenes tehnikums, pedagoģe. - Līga Mačule, Profesionālās izglītības biedrība, Smiltenes tehnikums, pedagoģe. - Ilga Bidzāne, Valsts izglītības satura centrs, Profesionālās izglītības departaments, Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļa, vecākā referente.
Profesijas standarta NEP atzinums	18.09.2018.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	19.09.2018.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	19.03.2008., protokols Nr.2